

# DE REFORMATIE

WEEKBLAD TOT ONTWIKKELING VAN  
HET GEREFORMEERDE LEVEN

DIE UWE JEUGD VERNIEUWT

ALS EENS ARENDS PSALM 103:3

Onder redactie van Prof. Dr V. Hepp, Dr K. Schilder, Dr C. Tazelaar en Dr J. Waterink

Medewerkers: Dr H. A. van Andel, Solo; Dr R. E. van Arkel, Utrecht; Dr Henry Beets, Grand Rapids; Dr Joh. C. Bröen, Amsterdam; Dr K. Fehrbach, Vreeland; Prof. Dr F. W. Grouheide, Amsterdam; Prof. Dr T. Hoekstra, Kampen; Dr G. Keizer, De Steeg; Dr B. A. Koopmans, Amsterdam; Dr J. G. Kunst, Arnhem; Dr H. W. Laman, Assen; Dr C. Lindeboom, Amsterdam; Dr S. O. Loos, 's-Gravenhage; Dr J. W. Marmelstein, Amsterdam; Dr F. C. Meijster, Rotterdam; G. Meima, Groningen; Dr J. C. Rullmann, Utrecht; J. Strikwerda, Dokkum; Dr J. Thijss, Zwolle; Dr J. Veldkamp, Hilversum; E. Visser, Arnhem; Dr D. H. Th. Vollenhoven, 's-Gravenhage; Dr J. de Vries, Tilburg; Dr J. D. Wielenga, Hoofddorp; Mr J. A. de Wilde, 's-Gravenhage.

Adres der Redactie:

Prof. Dr V. HEPP, Van Broestraat 14, Amsterdam.

Drukkers-Uitgevers:

OOSTERBAAN & LE COINTRE, Goes

Tel. No. 58 — Postrekening No. 36000.

Abonnement: f1.25 per drie maanden bij vooruitbetaling.

Voor 1 Buitenland en Ned-Indië f7.50 per jaar.

Advertentie: 25 ct p. regel. — Losse nummers f0.15.

INHOUD: Uit de Schrift: Herhaald en beslissend roepen (Matth. 2:15). — Kerkelijk Leven: Synode-indrukken XIX. — Zending en Evangelisatie: Het donker werelddeel I. — Het dagboek van Pierre Loti I. — Uit de buitenlandsche Kerken: — Personeel. — Persoonlijk. — Boekbespreking. — De Synode van Assen. — Kerknieuws, enz.

## UIT DE SCHRIFT.

### Herhaald en beslissend roepen.

Opdat vervuld zou worden, hetgeen gesproken is door den profet, zeggende: Uit Egypte heb ik Mijn Zoon geroepen. Matth. 2:15.

Is, gelijk gezegd is, „de wereldgeschiedenis het wereldgericht"? Neen, de wereldgeschiedenis is het uitstel van het wereldgericht. En dit uitstel opent den weg niet slechts voor het uitstellen van het oordeel, maar ook voor het in-stellen van de barmhartigheid. Want door tusschen de eerste zonde en het uiterste gericht een geschiedenis van vele eeuwen in te schuiven, opent God Zich den weg voor de zending van Zijn Zoon.

Dus is de geschiedenis slechts te verstaan als een worsteling van de barmhartigheid tegen het oordeel. In den algemeensten zin van het woord geldt hier, wat de Schrift tot in bijzonderheden uitwerkt: de barmhartigheid roemt tegen het oordeel. En dit roemen der barmhartigheid verklaart ook de geschiedenis van de kerk. Want het oordeel begint van het huis Gods. Dus roept dat oordeel tegen Gods huis; de roep van Zijn oordeel loutert Gods zonen en zuivert Zijn huis. En in zulke dagen moet Gods volk naar Egypte, om zwart te worden van dienstbaarheid; zoo leert dat volk weer roepen om de vrijheid, die het anders lichtvaardig verspeelt. Maar roepen Gods zonen weer uit de diepte tot God, dan roemt de barmhartigheid tegen het oordeel. En in zulke dagen roept God Zijn zonen uit Egypte tot de vrijheid.

Zoo verging het Israël. Heel dat volk is Gods eerstgeboren zoon; God zelf liet het onder dien eerenaam bij den farao aandienen straks. Die zoon moest naar Egypte. Want toen de patriarchen Jozef als slaaf verkochten naar Egypte, toen verkochten zij tegelijk zichzelf: immers, zij gaven de geestelijke vrijheid van Israël's huis prijs voor enkele zilverlingen, uit de hand der heidenen geboord. Zij hebben hun erfgoed, hun pretentie van vrije zonen verkocht. Straks is het de roep van het oordeel, dat zij, die de zonen zijn, als smeekeelingen naar Egypte moeten, omdat het brood niet in de schuren der vrije zone, maar in dat der knechtelijke heidenen opgetast ligt door God. Brood vragen en belasting opbrengen — het is het oordeel over wie de vrijheid verkwanselden van hun eigen huis. Doch als het zuchten van het patriarchenzaad opklimt uit Egypte's steenovens tot Gods troon, dan roemt weer de barmhartigheid tegen het oordeel; en onder Mozes' geleide roept God Israël, dien eerstgeboren zoon, uit Egypte.

God riep. Maar Hij moet wederom roepen. Want Hosea weet het: Israël zoekt straks de Baals weer op en verkoopt zijn vrijheid weer in zondedienst (vs 2). Als God dezen zoon vandaag uit Egypte roept, dan moet Hij hem morgen weer uit roepen. Want in dezen zoon woont de zonde, en de zonde is — de trek naar Egypte. Zoo moet God roepen en telkens weder roepen. De barmhartigheid roemt wel tegen het oordeel, doch als God niet verder komt dan tot dezen zoon van het vleeschelijk Israël, dan is de roem van de barmhartigheid ijdel. Wie roemt, moet ook metterdaad triumpheeren. De barmhartigheid moet het oordeel volkomen overwinnen. God moet eenmaal een Zoon roepen, dien Hij maar éénmaal heeft te roepen uit Egypte. Als die Grootste Zoon niet komt, dan is Gods roepen vergeefs.

Want bij den mensch is de verlossing niet. Zijn zonde maakt, dat het pleit tusschen barmhartigheid en oordeel onbeslist blijft. Hij pleit tegen zijn eigen pleiter in en trekt voortdurend uit en in Egypte.

Neen, niet in den mensch komt de geschiedenis tot haar rust.

Niet in den mensch keert de geschiedenis weder tot haar rust, noch, die haar maakt, tot de Zijne. Zoolang des menschen zonde boogert tegen de vrijheid, die uit God is, zoolang is de worsteling van de barmhartigheid tegen het oordeel telkens weer noodig; want zij breekt niet door tot overwinning.

Maar wat den zoon, die uit de aarde aardsch was, onmogelijk was, dat heeft God in den Zoon, die uit de hemelen is, gewrocht. De groote Zoon is gekomen; Jezus Christus is Zijn naam. En deze is Gods eeniggeboren Zoon in veel hooger zin, dan Israël heeten kon. Ook over dezen Zoon komen de bange dagen als Jozef Zijn goud en wierook en myrrhe verspeelt voor de reis naar Egypte om wederom uit Egypte's hand te leven. Toen riep het oordeel tegen de heilige familie, tegen het huis Gods, omdat het Kind „van het begin zijner menschenwording tot het einde zijns levens op aarde den last van den toorn Gods tegen de zonde dragen" komt. Daarom gaat de Zoon naar Egypte. Maar nu geschiedt het wonder: Gods Zoon is nu in Egypte, doch in Hem woont, anders dan in Zijn vaderen, de zonde niet. En de zonde is de trek naar Egypte. In Hem is de trek naar Egypte niet. Als God dezen Zoon zélf uit, dan zal Hij wel gaan. Hij zal altijd gewillig gaan naar Egypte; Hij zal tot het einde toe naar Egypte gaan, want het is de tijd der vervulling van de profetie, en daarom moet Hij altijd gewillig naar de dienstbaarheid van Egypte, totdat Hij wordt gekruist in de stad, die geestelijk genaamd wordt: Egypte (Openb. 11:8). Maar — in Egypte zijnde, en Egypte's brood etende, zal Hij nochtans niet van Egypte zijn. Niets, dat Egyptisch is, zal in Hem zijn. Want Hij is de Heilige Gods, afgescheiden van de zondaren en hooger dan de hemelen geworden.

Roept God dezen Zoon straks uit Egypte, dan is daarin Gods roepen tot Zijn rust gekomen. Eenmaal roepen is nu genoeg. In de kinderziel van Christus is geen zonde; straks zal hij in Nazareth zijn ouders niet voor niets laten roepen, omdat Hij Zijn Vader in den hemel niet voor niets laat roepen, zooals Hosea van Israël moest klagen. Hij zal geen baal dienen, maar altijd zijn in de dingen Zijns Vaders, omdat Hij Israël's ware en zuivere Zoon is.

Dat nu de barmhartigheid roemt tegen het oordeel, want zij is thans bezig, het oordeel te overwinnen. Egypte zal in der eeuwigheid Gods vrije zonen niet meer knechten. God heeft Zijn Zoon, den Eenigen, uit Egypte geroepen. Wat het volk Israël doorleefde, is in Jezus Christus niet alleen tot vervulling gebracht, zooals de schaduw in de werkelijkheid, maar het is ook van alle zondig inkruisels verlost. Het is tot volkomenheid gebracht door zuivering. Israëls geschiedenis is een dwaze kringloop zonder den Christus. Maar nu de Christus die geschiedenis in Zichzelf vervult en op Zichzelf doet aanloopen, nu zien wij in Israël's zig-zaglijn en in Jozefs en Maria's uitersten trantengang de rechte lijn van Gods wil, die alle geschiedenis in den Christus verklaart en te rusten brengt. Christus alleen is de rust der geschiedenis. Want de strijd tusschen barmhartigheid en oordeel wordt door Hem beslist. De barmhartigheid roemt tegen het oordeel; doch het zij nu verre van haar, dat zij zou roemen buiten de maat. De Zoon is geroepen en heeft God verhoord.

K.S.

## KERKELIJK LEVEN.

### Synode-indrukken.

#### XIX.

Een stapel bezwaarschriften. Ter Synodetafel lag een stapel bezwaarschriften. Niet minder dan 21 stuks.

En toen later gepubliceerd werd, dat geen missives meer in behandeling konden worden genomen, die na 4 September werden ingezonden, tenzij dan dat de Synode het poodig achtte er op in te gaan, kwam er een nieuwe vloed opzelden.

Het scheen wel, alsof sommigen die publicatie als een uitnodiging hadden opgevat om vóór genoemden datum hun gevoel aan de Synode kenbaar te maken.

Het kan niet ontkend, dat zoo'n bericht wel geschikt is om slapenden wakker te maken.

Daaraan is een groot ongerief verbanden.

Op die wijze kan een Synode, als zij samenkomt, het werk nog niet overzien.

Ieder oogenblik kan er nog wat bij komen.

De vraag rijst, of dit in het vervolg niet voorkomen kan worden.

Ons dunkt, dat de bepaling moest worden gemaakt, dat stukken, welke na de opening der Synode nog worden toegezonden, ter zijde worden gelegd, tenzij dan dat de Synode zelf oordeelt, dat beantwoording dringend noodzakelijk is.

In zulk een maatregel zou niets onbillijks schuilen.

Of hebben sommige kerkeraden niet als regel aangenomen, dat stukken, welke niet minstens 24 uur te voren zijn ingekomen, niet op behandeling aanspraak hebben?

En oefenen de meeste groote vergaderingen niet een soortgelijke praktijk uit?

Waarom zou een Synode hierop een uitzondering moeten maken?

Op de zittingen van deze Synode in het voorjaar hebben we het zelfs beloofd, dat de commissies een zaak reeds in bespreking hadden, toen daaromtrent nog telkens gedrukte vellen met nieuwe bezwaren en toelichtingen werden aangevoerd. Incidenteel werd er destijds een stokje voor gestoken.

Gelijk ook nu incidenteel een uiterste termijn werd vastgesteld.

Werd het echter gewoonte om geen stukken te accepteren, welke na de opening binnenkomen, zoo zou hiernoe veel zijn gewonnen.

Dan worden al zulke incidenteele beslissingen overbodig.

Ieder weet, waaraan hij zich te houden heeft.

De bijeenkomst der Synode wordt vroeg genoeg aangekondigd, dat ieder rekwestrant kan zorgen met zijn missive gereed te zijn.

Het is te hopen, dat zoolang onze Synodes zulk een bepaling nog niet hebben gemaakt, de leden onzer kerken en onze mindere kerkelijke vergaderingen uit een oogpunt van wellevendheid en van orde zichzelf dezen regel zullen opleggen.

En nu wij toch aan het hopen zijn, willen wij er nog wel iets bijvoegen.

Laat ieder zich ook afvragen, of zijn schrijven werkelijk niet achterwege kan blijven.

Wij willen niemand hard vallen, maar mogen toch onzen indruk niet verzwijgen, dat vele stukken heel gevoelig in de pen hadden kunnen blijven.

Waar zou het heen moeten als ieder lid onzer kerken zijn hart eens voor de Synode ging nitstorten.

En meer dan een uiting van zijn meening, heetende de missive van menig inzender niet.

De Synode was zoo vriendelijk elk stuk, dat er maar enigszins voor in de termen viel, afzonderlijk te behandelen en te beantwoorden.

't Was nu ook nog te doen, zij het ook ten koste van duren tijd.

Want gewoonlijk denkt men er niet aan, dat elke halve Synode-dag hoog in de papieren loopt.

De Commissies zaten blijkbaar met dien stapel bezwaarschriften.

Dat de werkverdeling niet een weinig te wensen overliet, zouden we niet durven beweren.

In dat opzicht werd het gemis van Dr de Moor wel gevoeld.

Hoe wist hij alles tot in de puntjes te regelen!

Hoe ingewikkeld de arbeid ook was, hij had

D. K. Wieringa

moet.

schoten.

n.

er.

jaar.

jaar.

kerkzake der tot de evangelisatie te

Polman te

IK.

ans te Delft

acht.

erland.

d.

1 en 2. Tekst

51:17. land. 4:295

1 en 25.

## DOING

angellatie-Blad, ur Dr P. Nomen. ding van „De ng" brengt geen isten mede. Inlichtingen en ra bij den Uit- MEINEMA, Delft.

## sje naar Haag

hoofts de moeite 1 zich een goede en degelijke wil aanschaffen. (ruim 100 stuks roetere werken) wat hij wenscht, koop reiskosten oed en garantie nagekomen.

## RIPPEN

Huis Mannborg er Mij „Toonkunst" et 42, DEN HAAG. n op aanvraag. ng franco.